

JAPANILAINEN ONGELMA - JA SUOMALAINENKIN

Japanilaisille kauneus on tärkeää. Yksi heidän keinoistaan tyydyttää kauneudennälkäänsä on äärimmäisen huolellinen pakkaaminen.

Kaikkialla Japanissa on eväskioskeja, joissa on tarjolla erilaisia kylmiä ruoka-annoksia mukaan otettavaksi. Esimerkiksi junamatkalle lähtevät pukumiehet ostavat asemalaiturilta laatikollisen herkullisia susheja junassa syötäväksi. Silmää hivelevän taidokkaasti tehdyt annokset on pakattu kauniisiin kartonkirasioihin, jotka meikäläisen kakkurasian tapaan ovat osittain läpinäkyvää muovia. Kun sopiva annos on valittu, laatikko kääristään nättiin paperiin. Paketti saa vielä ympärilleen muovikassin, johon sujautetaan mukaan pari sievässä pakkauksessa olevaa kosteuspyyhettä ja kertakäyttöiset puiset syömäpuikot. Palanpainikkeeksi otetaan muovipullollinen juotavaa, useimmiten vettä.

Matkan sopivassa vaiheessa pakkaus avataan, sushikäreet syödään ja vesi juodaan. Pullo, puikot, rasia, käärepaperi ja kosteuspyyhkeet pakataan huolellisesti muovikassiin, joka kiikutetaan saman tien junan eteisessä olevaan varsin mittavaan roskasäiliöön, joka jo pullistelee samanlaisia nyyttejä.

Myös kaiken muun tavaran japanilaiset pakkaavat kauniisti ja huolellisesti ja monin kerroin. Japanin jäteongelma onkin valtava.

Aikamoinen on jäteongelma meilläkin. Ämmäsuon ylängölle kohoaa päivä päivältä isompi kasa käytettyjä pakkausmateriaaleja, hylättyjä esineitä, vauvanvaippoja, leivänkannikoita, banaaninkuoria ja kaikkea muuta sellaista.

Kirkkonummen Sanomat on jo usean vuoden seurannut aktiivisesti Ämmäsuon ongelmia ja seudun jätepolitiikkaa. Asioista on paitsi kerrottu tiiviisti uutisin, myös otettu kantaa pääkirjoituksissa - viimeksi viikko sitten.

Otsikolla ”Takaisin jätteiden polttolaitoksiin?” pääkirjoitus analysoi kaatopaikkojen ja kompostointilaitosten ongelmia. Ratkaisuksi kirjoitus tarjosi polttolaitoksia.

Jäteongelman ratkaiseminen perinteisentyypisillä massapolttolaitoksilla on kuitenkin monista syistä huono ratkaisu. Tällaisia laitoksia on paljon käytössä mm. Keski-Euroopassa ja Ruotsissa ja meilläkin Turussa, ja siksi niiden pulmat ovat hyvin tiedossa.

Laitosten päästöjä ei voida pitää riittävästi kurissa millään tekniikalla. Kun erilaisia aineita poltetaan, muodostavat ne keskenään ja hapen kanssa valtavan määrän erilaisia yhdisteitä, joista osa on ns. supermyrkkyjä, mm. dioksiineja ja furaaneja ja vaarallisia oksideja. Tuhkaan jää sitten vielä vaarallisia orgaanisia yhdisteitä, raskasmetalleja ja PAH-yhdisteitä (polyaromaattisia hiilivetyjä).

Perinteisen massapolttolaitoksen keskeinen ongelma on myös se, että sen ruokahalu on hyvin vakio. Kun laitos on mitoitettu tietylle jätemäärälle, se ei tule pienemmällä toimeen. Jätteestä tuleekin tarpeellinen raaka-aine laitokselle, eikä jätteen määrän väheneminen ole suotavaa.

Ämmäsuon biojätteen haiseminen sen sijaan on ratkaistavissa toimimattoman tekniikan vaihtamisella toimivaan. Lähes kaikki laitokset Suomessa käyttävät aumakompostointia, joka ei sovellu suurien määrien kompostointiin. Siinä ei pystytä huolehtimaan siitä, että kompostoitava aines saa koko ajan riittävästi happea. Kun happea ei ole tarpeeksi, jäte alkaa osittain mädäntyä - ja haista. Rumpukompostorissa, johon syötetään koko ajan riittävästi happea, orgaaninen jäte saadaan hajoamaan hajutta mullaksi.

Polttoon taas kelpaa kyllä valikoitu roska, esimerkiksi japanilaisen junamatkustajan lounaan jälkeensä jättämä puu, kartonki, paperi ja muovi. Tätäkään jätettä varten ei ole syytä perustaa omaa polttolaitosta, vaan se voidaan polttaa olemassa olevissa esim. hiiltä tai maakaasua käyttävissä voimalaitoksissa, niin kuin YTV:kin on suunnitellut tekevänsä. Peruspolttoainetta voidaan korvata jätteellä siinä määrin kuin sitä on saatavana - toivottavasti mahdollisimman vähän.

Tuon japanilaisen matkamiehen pakkausmateriaalivuorta ei saisi päästää syntymään. Eväs pitäisi syödä pestävistä astioista asemalla taikka ravintolavaunussa. Tai jos se halutaan eväskioskista mukaan, eikö sitä voisi kääreistä vaatimattomaan voipaperinpalaan. Juoman voisi ryystää palautuspullosta.

Suomessa pullo kiertävät toistaiseksi aika hyvin, mutta muuten meilläkin on pakkausmateriaalin ja kaiken muun jätteen vähentämisessä suuri työ edessämme.

KRISTO SAVOLA
www.kristosavola.net